

پاسخنامه تشریحی

۱. گزینه ۱ ترکیب‌های وصفی ۵ مورد: ۱- این سبب - ۲- ترانه‌های شیرین - ۳- بهانه‌های زرین - ۴- مه خوب - ۵- مه خوش لقا

ترکیب‌های اضافی (۲ مورد): گرد شمس - فرّ شمس
واژه «سوی» حرف اضافه است و واژه بعد از آن متمم است به همین دلیل ترکیب اضافی نمی‌سازد.

۲. گزینه ۴ گزینه‌های ۱، ۲ و ۳، بیانگر زمینه خرق عادت هستند.

۳. گزینه ۲ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱) راج: شراب / راه: مسیر

گزینه ۳) حور: سیه‌چشمان بهشتی / هور: خورشید

گزینه ۴) آزار: اولین ماه سال رومی / آزار: اذیت، شکنجه

۴. گزینه ۳ لخت لخت: تکه تکه، پاره پاره

اخلاص: پاکي

وصی: جانشین

۵. گزینه ۳ سپردن به معنای پامال کردن.

«خورشید و برجست لرزان ز جای

بدرید و بستپرد محضر به پای»

۶. گزینه ۲ اولین ← صفت / همایش ← اسم / پرافتخار ← صفت / مردان ← اسم / قهرمان ← صفت / کشورها ← اسم / مختلف ← صفت / جهان ← اسم

۷. گزینه ۲ متن صورت سؤال به «تعاون و همکاری و اتحاد» اشاره می‌کند که این مفاهیم در گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) نیز مشهود است، اما بیت گزینه ۲) می‌گوید: «هنگامی که باد نیز به بارگاه تو راه نمی‌یابد کی فرصتی برای عرض سلام من پیش خواهد آمد؟»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱) : «اتحاد مورچگان موجب نابودی شیر خشمگین می‌گردد» / گزینه ۲) : «دو دوست یک دل و متحد از طعنه و زخم دشمن ذره ای نمی‌ترسند» / گزینه ۴) : «با اتحاد و هم دلی می‌توان جهان را تسخیر کرد»

۸. گزینه ۴ توطئه ما دارد می‌ماسد کنایه از نقشه ما دارد عملی می‌شود.

۹. گزینه ۴ هم صدا با حلق اسماعیل: حسن حسینی

سه دیدار: نادر ابراهیمی

روزها: اسلامی ندوشن

۱۰. گزینه ۳

۱۱. گزینه ۲ یَبْلَغُ الصادقونَ: راستگويان می‌رسند (نادرستی گزینه‌های ۳ و ۴) / بَصْدَقِم: با راستگویی خود (نادرستی گزینه ۳) / ما: به چیزی (نادرستی گزینه ۱) / لا يَبْلُغُهُ الكاذبونَ: که دروغگويان به آن نمی‌رسند (نادرستی گزینه‌های ۱، ۳ و ۴) / باحتیالهم: با حيله گری خود

۱۲. گزینه ۲ در گزینه ۲: «ل» به معنای «برای» است ولی سایر گزینه‌ها به معنی «باید» است.

۱۳. گزینه ۱ سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن طلب (امر) برای انجام کار باشد.

در گزینه ۱ «ل» لیدهبوا فعل امر غایب است (باید بروند)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «ل» به معنی برای، تا اینکه می‌باشد.

گزینه ۳: «لهم» حرف جر است.

گزینه ۴: «لله» حرف جر است.

۱۴. گزینه ۴ گزینه ۱: «يُعْجَبْنِي» فعل مضارع، جمله وصفیه «يَفْرَحُ» فعل مضارع، جمله وصفیه معنی مضارع التزامی می‌دهد.

گزینه ۲: «أَقْتَسُ» فعل مضارع، جمله وصفیه «يُسَاعِدُنِي» فعل مضارع، جمله وصفیه معنی مضارع التزامی می‌دهد.

گزینه ۳: حرف «حتی» بر سر فعل مضارع «يَحْكُمُ» بیاید معنی مضارع التزامی می‌دهد.

گزینه ۴: «لَا تُحْرَنُ» فعل نهی است.

۱۵. گزینه ۳ بررسی موارد در سایر گزینه‌ها: در گزینه ۱ «حاولوا» امر حاضر است و نیاز به قید «باید» ندارد، در گزینه ۲ «الکثیرة» صفت برای «أعمال» آمده و در گزینه ۴ «الکثیرة» صفت برای «امور» آمده که همگی نادرست است.

۱۶. گزینه ۳ الدکتورة: فاعل ← نائب فاعل

توجه: بعد از فعل مجهول فاعل نمی‌آید.

۱۷. گزینه ۳ کلمات کلیدی: «سندهب»، «قائدنا»، «لن نترکه»

مقایسه کلیدها در گزینه‌ها:

«سندهب»: خواهیم رفت؛ فعل مضارع مستقل (آینده) است. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۴)

«قائدنا» فرمانده خود؛ ضمیر «نا» باید ترجمه شود. (ردّ گزینه ۲)

«لن نترکه»: او را ترک نخواهیم کرد؛ «لن» به همراه فعل مضارع به صورت آینده منفی ترجمه خواهد شد. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)

۱۸. گزینه ۲ یریدُ الأعداءُ: دشمنان می‌خواهند / أن يُعِدوا: که دور سازند / «أن یلوئوهم»: که آنان را آلوده کنند (این معانی در سایر گزینه‌ها رعایت نشده است) در گزینه‌ها ۱ و ۳ دشمن خود آمده است و در گزینه ۳ یُعِدوا را مصدر ترجمه کرده است.

۱۹. گزینه ۳ توجه: هرگاه حرف «لن» بر سر مضارع بیاید «آینده منفی» ترجمه می‌شود و هرگاه حروف «أن - كَيْ - لَ - لِكَيْ - حَتَّى» بر سر مضارع بیایند «مضارع التزامی» ترجمه می‌شود.
 ۲۰. گزینه ۳ (إخوة: جمع مکسر - آیات: جمع مؤنث سالم - سائلین: جمع مذكر سالم)
 توجه: منظور از تیتیر سوال این است که کدام عبارت هر سه نوع جمع (جمع مذكر سالم - جمع مؤنث سالم - جمع مکسر) را دارد.
 رد سایر گزینه‌ها:

- (۱) الكلمات: جمع مؤنث سالم - أموات، أوزان: جمع مکسر
 (۲) مَسْؤُولُون: جمع مذكر سالم - البقاع، البهائم: جمع مکسر
 (۴) أَعْدَاء، قلوب، إخوان: جمع مکسر

۲۱. گزینه ۲ با توجه به مفهوم آیه: «خداوند وضع هیچ گروهی را تغییر نمی‌دهد مگر آن که آن‌ها خودشان را تغییر دهند»، مستفاد می‌گردد که:
 خداوند نعمت خود را بر مردم ارزانی دارد و آن را تغییر نمی‌دهد تا وقتی که آن‌ها وضع خود را تغییر دهند، یعنی (نعمت‌دهی خداوند مقدم بر رفتار انسان‌هاست) (گزینه ۳)
 و تا زمانی که شکر نعمت گزارده شود نعمت تغییر نمی‌کند. (گزینه ۴)

و آن‌گاه که کفران و ناسپاسی نعمت تحقق پیدا کند، نعمت تغییر می‌کند. (حتی يُقَيِّرُوا ما بأنفسهم) (گزینه ۱)

توجه کنیم ← عبارت «حتی يُقَيِّرُوا ما بأنفسهم» به تغییر اوضاع و شرایط مردم یک جامعه اشاره می‌کند نه تغییر نفسانیات؛ به عبارت دیگر معنای «ما بأنفسهم» نفسانیات نیست بلکه به معنای اوضاع و شرایط خود انسان‌ها است.

۲۲. گزینه ۳

با گسترش سرزمین‌های اسلامی سؤال‌های مختلفی در زمینه‌های احکام، اخلاق، افکار و نظام کشورداری پدید آمد. ائمه اطهار با تکیه بر علم الهی خود در مورد همه این مسائل اظهار نظر کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند.	
ورود جاهلیت در لباس جدید به زندگی اجتماعی مسلمانان	تبدیل حکومت به سلطنت
رواج یافتن بافته‌های ذهنی کعب الاحبار	تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

۲۳. گزینه ۳ فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ حدیث ← تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

امامان شیوه مبارزه با حاکمان را متناسب با شرایط زمان برمی‌گزیند تا هم تفکر اسلام راستین باقی بماند، هم بنای ظلم و جور بنی‌امیه و بنی‌عباس سست شود و هم روش زندگی امامان، به نسل‌های آینده معرفی گردد.

۲۴. گزینه ۱ در عصر غیبت کبری، پیروی از امام عصر مشروط به مراجعه به عالمان دین است.

یکی از علائم پیروی، برکنار کردن حاکمان ستمگر می‌باشد.

۲۵. گزینه ۴ عدم تأثیر فریب‌کاری مدعیان معلول زنده بودن امام و مشخص بودن پدر و مادر حضرت مهدی (عج) می‌باشد.
 محبوب‌ترین کارها نزد خداوند انتظار فرج است.

۲۶. گزینه ۳ اداره یک جامعه و رهبری آن به سوی پیشرفت و تعالی با بهره‌گیری از اندیشه‌های متخصصان و اندیشمندان میسر می‌شود.

۲۷. گزینه ۱ فقیهی شایستگی رهبری جامعه را دارد که علاوه بر داشتن شرایط رهبری (مشروعیت)، از جانب مردم نیز پذیرفته شود (مقبولیت).

۲۸. گزینه ۴ عبارت‌های «ب و د» با عناوین مربوطه تناسب دارد.

یکی از سیره‌های پیامبر در رهبری جامعه ← سخت‌کوشی و دلسوزی در هدایت مردم است.

«معرفی خویش به‌عنوان امام برحق» ← یکی از اصول کلی امامان در مبارزه با حاکمان است که مجاهده در راستای ولایت ظاهری است.

۲۹. گزینه ۲ یکی از اهداف جامعه مهدی، شکوفایی عقل و علم است که با توجه و لطف ویژه امام عقل آدمیان کامل می‌شود.

۳۰. گزینه ۳ انتخاب «شیوه درست مبارزه» و «عدم تأیید حاکمان» مربوط به اقدامات ائمه اطهار (ع) در راستای مسئولیت ولایت ظاهری می‌باشد.

۳۱. گزینه ۱ ترجمه جمله: آموزش ارائه شده فراتر از دبیرستان، به‌ویژه در دانشکده و دانشگاه، از لحاظ فنی تحصیلات عالی شناخته می‌شود.

(۱) عالی (۲) خالق (۳) پیشرفته (۴) میانی، متوسط

نکته مهم درسی :

کالوکیشن "higher education" به معنی "تحصیلات عالی" است.

۳۲. گزینه ۴ اصلاً جای تعجب نیست که نیل خیلی مطلب مفیدی از این دوره یاد نگرفت؛ او در واقع آن‌طور که باید در کلاس‌ها شرکت نکرد.

(۱) واقعی (۲) الزامی (۳) احساسی (۴) به‌طور منظم

۳۳. گزینه ۲ ترجمه جمله: «والدینم به مدت بیش از ۵۰ سال است که با هم بوده‌اند و هنوز با هم کنار می‌آیند.»

گزینه ۱) مراقبت کردن

گزینه ۲) کنار آمدن

گزینه ۳) ادامه دادن

گزینه ۴) زحمتی دریغ نکردن

۳۴. گزینه ۲ معنی جمله: به ما توصیه شده است که خطر سفر در این کشورها را قبول نکنیم.

توضیح: بعد از فعل risk به معنای «خطر ... را قبول کردن» اسم مصدر (فعل ing دار) به کار می‌رود.

۳۵. گزینه ۳ روان‌تر صحبت کردن آن، بیشتر از مقداری که فکر می‌کردم به زمان نیاز دارد.

(۱) توانایی برای صحبت کردن یک زبان خارجی

(۲) من یک زبان خارجی را یاد می‌گیرم تا بتوانم

(۳) یاد گرفتن یک زبان خارجی به منظور این که

(۴) آموختن توانایی یک زبان خارجی برای من

جمله نیازمند فاعل است، چرا که فعل اصلی جمله takes می‌باشد؛ بنابراین gerund بهترین فاعل است.

۳۶. گزینه ۳ آقای تامسون اخیراً یک پیشنهاد شغلی دریافت کرده است اما او که در این زمینه چه کند..

(۱) تصمیم نگرفت (۲) تصمیم نگرفته بود (۳) تصمیم نگرفته است (۴) تصمیم نخواهد گرفت

۳۷. گزینه ۲ نکته مهم درسی

بعد از عبارت make sure مصدر به کار می رود و هدف را بیان می کند.

۳۸. گزینه ۲ معنی جمله: علی شغلش را رها کرد، زیرا او از انجام کار یکسان هر روز خیلی خسته بود.

بعد از حرف اضافه نیاز به اسم مصدر «ing + فعل» داریم (دلیل نادرستی گزینه ۱ و ۳). در ضمن job مفعول مستقیم برای doing است و پس از doing نیازی به حرف اضافه of نداریم. (دلیل

نادرستی گزینه ۴)

۳۹. گزینه ۴ سگ بزرگ همسایه ما خیلی ترسناک است و دختر کوچکم هر وقت آن را می بیند، معمولاً می ترسد.

صفات فاعلی (شکل ing دار) ایجادکننده حالت هستند و معمولاً برای غیر انسان استفاده می شود. در حالی که صفات مفعولی (شکل ed دار) پذیرای حالت هستند و معمولاً برای انسان استفاده می شوند.

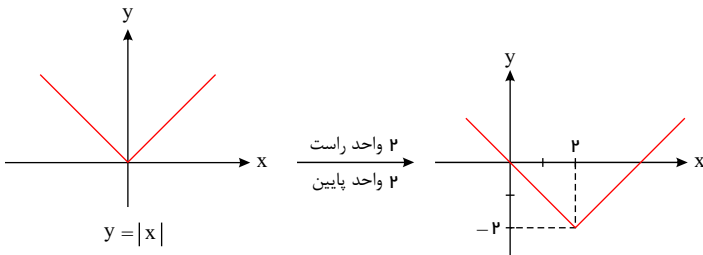
۴۰. گزینه ۱ ما الان در روستا زندگی می کنیم، اما به مدت ۵ سال در یک شهر بزرگ زندگی کردیم.

به دلیل اینکه به زمان خاصی در گذشته اشاره شده و وضعیت کنونی هم در جمله اول مشخص است. استفاده از زمان حال کامل وقتی صحیح است که اثر فعل به زمان حال برسد. پس گذشته ساده

بهترین انتخاب است.

پاسخنامه تشریحی

۴۱. گزینه ۴

۴۲. گزینه ۴

با توجه به تعریف تابع ثابت داریم:

$$f = \{(3, n^2 - 2n), (m, 8), (2n - 5, t), (4, 3m + 2)\}$$

$$\begin{cases} n^2 - 2n = 8 \Rightarrow n^2 - 2n - 8 = 0 \Rightarrow (n - 4)(n + 2) = 0 \Rightarrow n = 4 \text{ یا } n = -2 \\ 3m + 2 = 8 \Rightarrow 3m = 6 \Rightarrow m = 2 \\ t = 8 \end{cases}$$

تابع را می‌نویسیم:

$$\{(3, 8), (2, 8), (2n - 5, 8), (4, 8)\}$$

تابع باید سه عضوی باشد. در نتیجه:

زیرا تابع ۴ عضوی می‌شود \Rightarrow (غ ق) $2n - 5 = -9 \rightarrow 2n = -4$ اگر $n = -2$

(ق ق) $2n - 5 = 3 \rightarrow 2n = 8$ اگر $n = 4$

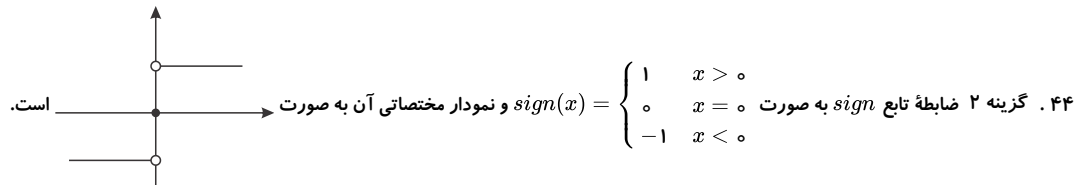
پس $n = 4$ است. داریم:

$$m + n + t = 2 + 4 + 8 = 14$$

۴۳. گزینه ۳ نکته: خط فقر بین‌المللی در سال جاری ۱٫۲۵ دلار آمریکا برای هر نفر در روز تعیین شده است.

با توجه به نکته بالا اگر هر ماه را ۳۰ روز در نظر بگیریم، داریم:

$$1,25 \times 30 = 37,5$$

۴۵. گزینه ۱ با توجه به این که این شاخص در سال ۱۳۶۰ نسبت به سال ۱۳۹۰ نصف شده است در نتیجه ۵۰٪ کاهش یافته است.

۴۶. گزینه ۱ خطا برای هر نقطه برابر است با: قدر مطلق تفاضل مقدار واقعی هر نقطه از درون یابی آن.

۴۷. گزینه ۴ شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی براساس متوسط هزینه ۳۰۰ نوع کالا، خوراکی و خدمات برای هر ماه محاسبه می‌شود.

۴۸. گزینه ۴ نکته: خط فقر بین‌المللی توسط بانک جهانی در سال جاری حدود چهار هزار تومان (۱٫۲۵ دلار) برای هر نفر در روز تعیین شده است.

با توجه به نکته بالا اگر ماه را برابر ۳۰ روز در نظر بگیریم، داریم:

$$4000 \times 30 = 120000$$

و اگر این مبلغ را برای چهار نفر در نظر بگیریم، خواهیم داشت:

$$120000 \times 4 = 480000$$

۴۹. گزینه ۳ درون‌یابی خطی، درون‌یابی است که به وسیله پاره خط انجام می‌شود.

۵۰. گزینه ۴ برای به دست آوردن ضابطه تابع $f + g$ در دامنه مشترک کفایت ضابطه دو تابع f و g را با هم جمع کنیم.

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x) = x^2 + 3x - 1 + 4x + 3 = x^2 + 7x + 2$$

۵۱. گزینه ۴ نکته: تعداد اعضای برد یک تابع همواره باید کوچکتر یا مساوی تعداد اعضای دامنه باشد.

با توجه به اینکه تعداد اعضای دامنه تابع f برابر ۴ است تعداد اعضای برد آن نمی‌تواند برابر ۵ باشد.

۵۲. گزینه ۳ شاخص پایه آموزش عددی بین ۱ تا ۱۲ است که نشان‌دهنده پایه تحصیلی است.

۵۳. گزینه ۳ خط فقر بین‌المللی حداقل هزینه یک فرد در یک روز محاسبه می‌گردد.

۵۴. گزینه ۳ شاخص پایه آموزش بر اساس دو متغیر میانگین تعداد کلمات در هر جمله و درصد کلمات دشوار محاسبه می‌گردد.

۵۵. گزینه ۳ شاخص یک معیار آماری است که تغییرات نسبی در جامعه آماری را نشان می‌دهد.

۵۶. گزینه ۲ گو / ه / ر / تا / جم / ک / در / دس / ت / گ / دا / اف / تا / د / ام /

۵۷. گزینه ۱ شرفنامه بدلیسی: عثمانی کتب داراشکوه: هند بدایع الوقایع: ماوراءالنهر

۵۸. گزینه ۱ دوران پادشاهی شاه عباس اول، دوره اعلی حکومت صفوی است.

۵۹. گزینه ۱ معروف است صائب تبریزی از هر مضمون و مفهومی در جهان، شعر سروده است.

۶۰. گزینه ۴

ام	شب	عَدَ	جَهَ	بَسَدَ	تَی	جَا	گَر	خَا	بَ	رَ	هَی	یَا	بَدَ
-	-	U	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-
وَلَدَ	چَشْمَ	کُ	جَا	خَسَدَ	بَدَ	کُو	چُن	تُ	شَدَ	هَی	یَا	بَدَ	-
-	-	U	-	-	-	-	-	U	U	-	-	-	-
	مفعول	مفاعیلن		مفاعیلن		مفعول		مفاعیلن		مفعول		مفاعیلن	

(مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱)

بَ	جَا	نَ	پَا	کَی	تُ	اَی	مَعَدَ	دَ	نَ	سَدَ	خَا	وُ	وَ	فَا
U	-	U	-	U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-
کَ	صَبَرَ		نَیَسْتِ	مَ	رَا	بَی	تُ	اَی	عَدَ	زَیْنِزَ	بَ	یَا	-	-
U	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-
	مفاعیلن		فاعلاتن		مفاعیلن		فعلن		مفاعیلن		فعلن			

گزینه ۲)

پَنَدَ	هَا	مَ	شَو	کَی	رَو	یَ	تُ	بَر	مَا	مُ	بَا	رَ	کَسْت
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	U
نَظَ	ظَا	رَ	یَ	تُ	بَر	هَ	مَ	جَا	هَا	مُ	بَا	رَ	کَسْت
-	-	U	U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	U
	مفعول		فاعلات		مفاعیل		فاعیلن		فاعیلن		فاعیلن		فاعیلن

(مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)

گزینه ۳)

مَا	رَا	خُ	دَا	اَز	بِهَ	رَ	چَ	آ	وَر	دَ	بِهَ	رَ	شَو	رُ	شَر
-	-	U	-	-	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	-
دَیَپَ	وَ	نَ	گَا	رَا	مَی	کُ	نَدَ	زَنَ	جَیَ	رَ	اَو	دَیَپَ	وَ	نَ	تَر
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-
	مستفعلن		مستفعلن		مستفعلن		مستفعلن		مستفعلن		مستفعلن		مستفعلن		مستفعلن

۶۱. گزینه ۲

۶۲. گزینه ۱

۶۳. گزینه ۲

۶۴. گزینه ۱ «حرف تلخ، حس آمیزی دارد زیرا دو حس شنوایی و چشایی با هم درآمیخته است.

۶۵. گزینه ۳ خداوند در جزء جزء پدیده‌ها حضور دارد، این مضمون بین بیت صورت سؤال و گزینه ۳، مشترک است.

۶۶. گزینه ۱ تازه گوپی و نازک اندیشی و نکته‌سنجی و دقت در جزئیات از ویژگی‌های ادبی سبک هندیست، نه فکری.

۶۷. گزینه ۱ صورت سؤال و گزینه ۱، هر دو بر وزن مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن است.

۶۸. گزینه ۱ در عهد صفوی از نثر مصنوع در فرمان‌ها و منشآت و دیباچه‌های کتب استفاده می‌شد نه از نثر بینابین.
۶۹. گزینه ۲ بررسی سایر موارد:
- الف) کلیم از شاعران قرن یازدهم است؛ نه قرن دهم.
- ب) بهزاد در دوره شاه اسماعیل نه شاه عباس. - رضا عباسی در دوره شاه عباس نه شاه اسماعیل.
۷۰. گزینه ۲ در این دوره، لغات مربوط به مذهب و فرهنگ هندوان در شعر رواج یافت.
۷۱. گزینه ۲ با به تخت نشستن شاه سلیمان، روند انحطاط و زوال صفویان شدت گرفت. این پادشاه با اصول کشورداری بیگانه بود و در زمان او اعضای حرم‌سرا نفوذ زیادی داشتند و در اداره امور حکومت دخالت می‌کردند.
۷۲. گزینه ۳ در عصر صفوی در علمی چون فقه، کلام و تفسیر، علمای بزرگی پا به عرصه نهادند. صدرالدین محمدبن قوام شیرازی معروف به صدرالمتألهین و ملاصدرا از شاگردان شیخ‌بهایبی و میرداماد بود. او در فلسفه مؤسس مکتب فلسفی، حکمت متعالیه است. در حوزه فلسفه و عرفان، میرداماد مشهور به معلم ثالث و بنیانگذاران مکتب فلسفی اصفهان، صاحب تالیفات ارزشمند و شهرتی بسیار است.
۷۳. گزینه ۲ آثار تاریخی نام برده شده به ترتیب:
- احسن‌التواریخ تألیف حسن‌بیگ روملو، حبیب‌السیب تألیف غیاث‌الدین خواندمیر، عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندر بیگ منشی به معلمان در مدراس دوره صفوی، مدرس می‌گفتند. مدرسان دستیارانی داشتند که به آنها خلیفه، مبصر یا مُعید گفته می‌شد. نکته آموزشی: منشاء نام یکی از مکاتب فلسفی اسلامی می‌باشد.
۷۴. گزینه ۲ جرج سارتن (پدر تاریخ علم)، محمد زکریای رازی را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا برشمرده است.
۷۵. گزینه ۲ در سراسر دوره حاکمیت ایلخانان، وضعیت یکسان و یکنواختی وجود نداشت. دوره حاکمیت آنها را می‌توان به دوره نامسلمانی و دوره مسلمانی تقسیم کرد.
- دیوان‌سالاران، فلاسفه، شعرا، فقها و در رأس آنان کسانی چون خواجه‌نصیرالدین توسی، شمس‌الدین محمد جوینی و برادرش عظامک جوینی کوشیدند تا مغول‌ها را با فرهنگ ایرانی و آداب کشورداری آشنا کنند و زمینه مسلمان شدن این قوم غالب را فراهم آورند.
- نکته درسی: خواجه‌نظام‌الملک توسی وزیر دوره سلجوقی می‌باشد.
۷۶. گزینه ۲ در دوره صفویه هرکدام از شهرها در تهیه و تولید پارچه‌های خاص تخصص داشت. اصفهان، یزد و کاشان از مهم‌ترین کانون‌های پارچه‌های زری‌بافت بودند و بافندگان کرمان در تولید شال ترمه مهارت داشتند.
- یکی از هنرهای ممتاز و برجسته عصر صفویان هنر فلزکاری بود. یکی از ویژگی‌های فلزکاری عصر صفوی، طلاکاری روی فلزات است.
۷۷. گزینه ۴ صفویان هنر اصیل فرش‌بافی ایران را از حالت روستایی و عشایری خارج کردند و به صورت یک صنعت ملی درآوردند. فرش اردبیل به سفارش شاه‌تیماسب اول برای پیشکش به مقبره شیخ‌صفی‌الدین اردبیلی، توسط هنرمندان کاشانی بافته شده است. این فرش در موزه ویکتوریا و آلبرت لندن نگهداری می‌شود.
۷۸. گزینه ۳ هنر نگارگری در دوره شاه‌عباس اول به اوج شکوفایی خود رسید. در این دوره نقاش بزرگی به نام آقارضا عباسی با طرح‌ها و نوآوری‌های بی‌نظیرش، مکتب اصفهان را پایه‌گذاری کرد.
- در دوره صفوی هنر خوشنویسی در کنار هنر نگارگری به اوج شکوفایی رسید و هنرمندانی چون میرعلی هروی و میرعماد حسنی قزوینی آن را به کمال رسانیدند.
۷۹. گزینه ۴ تجار اروپایی و کمپانی‌های مختلف هند شرقی، مشتری اصلی ابریشم ایران در دوره صفویه بودند.
- در اواخر عصر صفوی روابط فرهنگی ایران و اروپاییان توسعه یافت. وجود تعداد زیاد سیاحان و سفرای اروپایی در ایران خود نشانی از گسترده‌گی این روابط در عصر صفوی است.
۸۰. گزینه ۳ مذهب شیعه نیز که با آغاز ورود اسلام به سرزمین ما راه یافته بود، پس از سقوط خلافت عباسی به‌طور محسوسی گسترش یافت، به‌گونه‌ای که در سده‌های هشتم و نهم هجری شیعیان در مناطقی از ایران به حکومت رسیدند.
۸۱. گزینه ۳ به آب‌های پشت خط مینا، آب‌های داخلی می‌گویند که کشور مجاور دریا مالک آن‌هاست. از خط مینا به سمت دریا، تا حدود ۱۲ مایل دریایی، دریای سرزمینی نامیده می‌شود که آن هم متعلق به کشور مجاور دریاست؛ اما سایر کشورها در آن منطقه حق عبورومرور بدون ضرر دارند. در آب‌های آزاد، کشتی‌رانی، فعالیت نظامی و ... برای همه کشورهای آزاد است.
۸۲. گزینه ۳ بررسی گزینه نادرست:
- گزینه ۴: مرز، خطی اعتباری و قراردادی است که برای تعیین حدود یک ناحیه سیاسی، از جمله کشور، بر روی زمین مشخص می‌شود. امروزه خطوط مرزی کشورها ارزش حقوقی و بین‌المللی دارد زیرا محدوده‌های کشورهای هم‌مرز در اسناد سازمان ملل متحد ثبت شده است.
۸۳. گزینه ۲ عبارت گزینه ۲، از عوامل مؤثر در انتخاب یک مکان به‌عنوان پایتخت است و ویژگی کانون سیاسی یک کشور محسوب نمی‌شود.
۸۴. گزینه ۳ مرزهای تطبیقی مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند و گروه‌های انسانی را، که از نظر قومی، زبانی، دینی و غیره متفاوت‌اند، از یکدیگر جدا می‌کنند، مانند مرز هند و پاکستان.
۸۵. گزینه ۱ مرزهای تطبیقی به مرزهایی گفته می‌شود که در تعیین آنها شرایط فرهنگی در نظر گرفته می‌شود.
۸۶. گزینه ۴ سرزمین چه مکان تولد افراد باشد و چه محل سکونت آن‌ها، یکی از بنیادهای هویتی آنان را تشکیل می‌دهد. هویت مکانی احساس تعلق است که به‌واسطه ارتباط با یک مکان در یک فرد یا گروهی از افراد برانگیخته می‌شود.
۸۷. گزینه ۴ منطقه خلیج فارس منطقه‌ای مهم و حیاتی است زیرا این منطقه در حال حاضر مهم‌ترین انبار نفت جهان است و کشورهای عمده صادرکننده نفت در این منطقه واقع‌اند. وجود آبراهه تنگه هرمز و دسترسی به آب‌های آزاد اقیانوس‌ها از طریق آن، اهمیت خاصی به این منطقه داده است.
۸۸. گزینه ۱ نقشه متعلق به استان خراسان جنوبی می‌باشد و با توجه به تعاریف نواحی مختلف سیاسی، ناحیه سیاسی فروملی شامل واحدهای جغرافیایی روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان است.
۸۹. گزینه ۴ یک واحد جغرافیایی مانند روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان است که تحت عنوان فروملی توسط دهداری، شهرداری، بخشداری، فرمانداری و استانداری اداره می‌شوند.
- منطقه آزاد قشم، یک ناحیه سیاسی ویژه می‌باشد که نظام مدیریتی مخصوص به خود دارد.
۹۰. گزینه ۳ کشور عبارت است از یک ناحیه سیاسی مستقل که دارای سرزمین مشخص، جمعیت دائمی و مقیم و حکومت مرکزی است و بر امور داخلی و خارجی خود حاکمیت دارد. عنصر چهارم موجودیت یک کشور حاکمیت است.
۹۱. گزینه ۲ در جنگ جهانی اول برای نخستین بار از سلاح شیمیایی استفاده شد، در سال‌های ۱۹۱۸ - ۱۹۱۴ اتفاق افتاد.

۹۲. گزینه ۱ جهان غرب ابتدا با سطحی ترین و ظاهرترین لایه هویتی خود با سایر جهان‌های اجتماعی از جمله اسلام مواجه شد.
۹۳. گزینه ۱ بحران بوپال در هند اشاره به استعمار سمی دارد.
۹۴. گزینه ۱ مهم‌ترین بحران اقتصادی در فاصله بین دو جنگ جهانی در سال ۱۹۳۳ - ۱۹۲۹ اتفاق افتاد.
۹۵. گزینه ۱ از نظر برخی جامعه‌شناسان آخرین عرصه حضور دین فرهنگ عمومی است و گریز از سکولاریسم در جوامع غربی منجر به ظهور ادیان و عرفان‌های شرقی شد.
۹۶. گزینه ۱ مهم‌ترین عامل وقوع جنگ جهانی اختلاف کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود.
- در جنگ جهانی دوم از بمب اتم برای نخستین بار استفاده شد.
۹۷. گزینه ۲ آگوست کنت معتقد است با رشد صنعت و علوم تجربی ثروت از طریق غلبه بر طبیعت بدست می‌آید و جنگ‌ها در غرب صورت نمی‌گیرد.
۹۸. گزینه ۱ در سال ۱۹۸۹ سازمان ملل با طرح پیمان باسل سعی کرد تا از انتقال زباله‌های کشورهای صنعتی به کشورهای فقیر جلوگیری کند. انسان مدرن به دلیل رویکرد سکولار و دنیوی عامل ایجاد بحران‌های زیست‌محیطی شد.
۹۹. گزینه ۲ برخی قشرهای اجتماعی، بحران زیست‌محیطی را ناشی از فرهنگ مدرن غرب می‌دانند و برخی دیگر بازگشت به رویکردهای معنوی به طبیعت را راه گریز از بحران می‌دانند.
۱۰۰. گزینه ۳ عدم کنترل اقتصادی فروپاشی حکومت‌ها را منجر می‌شود و بحران اقتصادی در دوره‌های نخستین به کشورهای غربی محدود می‌شود.
۱۰۱. گزینه ۱ دکارت قائل بر دوگانگی نفس و بدن است.
۱۰۲. گزینه ۴ از نظر ملاصدرا روح چیزی ضمیمه شده به بدن نیست، بلکه نتیجه تکامل خود جسم و بدن است.
۱۰۳. گزینه ۳ انسان‌ها صرفاً اصول اخلاقی را ابداع می‌کنند، نه کشف.
۱۰۴. گزینه ۲ - زندگی جمعی انسان بدون اخلاق امکان‌پذیر نیست.
- اخلاق تنها در جایی معنا دارد که انسان خود را صاحب اراده ببیند.
- اختیار ویژگی نفس غیرمادی است.
- روح برای سعادت خود نیازمند دنیایی ماوراء دنیای ما است.
- چنین جهانی مشروط به وجود خدایی جاودان و نامتناهی است.
۱۰۵. گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه ۱) ابن‌سینا از فیلسوفان مسلمان بود که نظر افلاطون و ارسطو را پسندید.
- گزینه ۲) با زبان فلسفه و استدلال بیان می‌کرد.
- گزینه ۴) سایر مراتب وجود ترکیبی از نور و ظلمت هستند.
۱۰۶. گزینه ۲ ابن‌سینا معتقد است که روح از جنس موجودات مجرد است و استعداد کسب علم از طریق تفکر را دارد.
۱۰۷. گزینه ۲ از نظر دکارت، «من» همان روح یا نفس انسان است.
۱۰۸. گزینه ۳ افلاطون حقیقت برتر انسان و بارزترین دارایی او را نفس می‌داند.
۱۰۹. گزینه ۴ گزینه ۴، بخش اول مربوط به نظر ماتریالیست‌ها است. اما این که انسان خودش را شکل می‌دهد، دیدگاه اگزیستانسیالیست‌ها است.
۱۱۰. گزینه ۴ از نظر دکارت منظور از من همان روح یا نفس است، همان جایی که مرکز اندیشه‌های ماست.
۱۱۱. گزینه ۴ گاه فرد مجبور شود، بین دو انتخاب مطلوب یکی را برگزیند، که در این وضعیت دچار ناهماهنگی بعد از تصمیم می‌شوند. به همین دلیل بعد از آنکه اقدام به انتخاب کرده، مزایای تصمیم مورد نظر را برمی‌شمارد.
۱۱۲. گزینه ۴ در انگیزش درونی، منبع لذت در خود تکلیف است.
۱۱۳. گزینه ۱ انگیزه درونی به این دلیل پایدارتر است که مورد علاقه ما است، یا با نیازهای فطری ما سازگار دارد، یا برای ما جالب است مانند گزینه ۱).
۱۱۴. گزینه ۱ باید به خاطر داشت که سبک غالب هر فرد، باید از نوع تصمیم‌گیری منطقی باشد.
۱۱۵. گزینه ۲ تصمیم‌گیری براساس اطلاعات کورکورانه و اینکه فرد بدون فکر کردن، متکی به تصمیم دیگران باشد از نوع وابسته می‌باشد و نشان‌دهنده عدم استقلال فکری و عملی می‌باشد.
۱۱۶. گزینه ۱ ناتوانی در تصمیم‌گیری حالت عاطفی ناخوشایندی را ایجاد می‌کند که به آن تعارض می‌گویند. تعارض محصول ناتوانی در تصمیم‌گیری و ناکامی محصول ناتوانی در حل مسئله است.
۱۱۷. گزینه ۲ گزاره الف) مربی تحت تأثیر احساسات و هیجانات دیگران قرار گرفته است.
- گزاره ب) در این گزاره، فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند، استفاده می‌کند.
۱۱۸. گزینه ۳ در سبک تکانشی، فرد به صورت ناگهانی و بدون محاسبه تصمیم می‌گیرد. در سبک وابسته، فرد به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت می‌کند و تصمیم دیگران بر او تأثیر دارد و در سبک عقلانی زیربنای آن اندیشیدن است.
۱۱۹. گزینه ۳ ناتوانی در تصمیم‌گیری موجب ایجاد تعارض می‌شود.
- انتخاب از بین تعداد زیادی از گزینه‌ها، تصمیم‌گیری پیچیده می‌باشد چون تصمیم‌گیری ساده انتخاب از تعداد بسیار کم گزینه‌های موجود می‌باشد.
۱۲۰. گزینه ۴ وقتی که بین فعالیت انجام شده و نتیجه مورد انتظار رابطه‌ای وجود نداشته باشد، فرد دچار درماندگی آموخته شده می‌شود و او به این باور می‌رسد که نمی‌تواند و در نتیجه فرد به موجودی بی‌تحرك و خنثی تبدیل می‌شود.